MANZARANIN KORUYUCULARI, YER ÜSTÜ VE YER ALTI – TOPRAĞA ODAKLANIN

Geri bildirim formu bağlantısı ve QR kodu:
https://ecolise.eu/curiosoil-lesson-plan-form-TR

Konu: Etik
Süre: 45 dakika. Belirtilen sürelerin yalnızca birer gösterge niteliğinde olduğunu ve çok kısıtlı olduğunu, daha uzun görüşmelere olanak tanımadığını lütfen unutmayın.
Yaş grubu: 14-16 yaş
Konu: Toprağa Karşı Etik Sorumluluğumuz: Yeraltında ve Yerüstünde Peyzajın Koruyucuları

CURIOSOIL araçlarına bağlantı:

- SLAF, özellikle DEĞERLER'e yönelik olarak
- Toprak Merakı Seti, zamanla etik ve toprakla doğrudan ve dolaylı olarak ilgili etkinlikler sunacak; bu etkinlikler arasında bu tür tartışmalar da yer alacak.

ÖĞRENME ÇIKTILARI

Bilgi:
- Toprağın yaşamı nasıl barındırdığını ve ekosistemleri nasıl desteklediğini, bunun etik açıdan ne anlama geldiğini ve toprak korumanın etik boyutlarını anlamak.
- Toprağı, yenilenemez, değerli bir kaynak olarak kabul edin ve ahlaki açıdan dikkate alınması gerektiğini vurgulayın.
- Toplumsal sistemlerin ve kişisel tercihlerin küresel ölçekte toprak sağlığını nasıl etkilediğini belirleyin.

Yetenekler:
- Çevre etiği konusunda eleştirel düşünme becerisi geliştirmek
- İşbirliğine dayalı problem çözme pratiği yapın.
- Etik muhakemeyi gerçek dünya senaryolarına uygulayın.

Yeterlilikler:
- Çevreye yönelik vatandaşlık ve sorumluluk
- Sürdürülebilirlik bağlamında etik karar alma
- Karmaşık ahlaki kavramların iletilmesi

TOPRAK YETKİNLİK ALANLARIYLA UYUMLU ÖĞRENME HEDEFLERİ

1. Toprak yaşamı ve işlevleri
Göstergeler: Öğrenciler, toprağın "Toprak Besin Ağı"nı barındıran canlı bir sistem olması gerçeğine dayanarak, toprağın neden etik açıdan dikkate alınmayı hak ettiğini açıklayabilirler.
Tanımlayıcılar: Öğrenciler toprağı yaşayan bir sistem olarak tanımlar ve diğer ekosistemleri desteklemedeki rolünü, gıda güvenliği ve ekosistem sağlığı üzerindeki etkilerini ve bunların korunmasına yönelik etik argümanların temelini oluşturduğunu açıklarlar.

2. Toprak çeşitliliği
Göstergeler: Öğrenciler toprağı, insan toplumlarının refahı için vazgeçilmez ve kültürle derin bağları olan ortak bir değer olarak kabul ederler. Öğrenciler, toprak biyoçeşitliliğinin kaybının ve toprak bozulmasının ahlaki sonuçlarını belirlerler.

Tanımlayıcılar: Öğrenciler toprak çeşitliliğini adalet, gelecek nesillerin hakları ve doğal sistemlerin içsel değeri kavramlarıyla ilişkilendirirler.

3. Toprak tehditleri
Göstergeler: Öğrenciler toprak bozulmasının etik boyutlarını belirler.
Tanımlayıcılar: Öğrenciler, toprak tehditlerinin kuşaklararası adalet, küresel eşitlik ve ahlaki sorumluluk konularında nasıl sorular ortaya çıkardığını analiz ederler.

4. Toprak çözümleri
Göstergeler: Öğrenciler etik temellere dayalı toprak koruma eylemleri öneriyorlar.
Tanımlayıcılar: Öğrenciler toprak sağlığıyla ilgili farklı tehditleri ve fırsatları belirler ve sorumluluk, adalet ve özen gibi etik ilkeler temelinde kişisel ve kolektif eylem planları geliştirirler.

DERS YAPISI

Aktivite 1: Toprak Bakımı Çemberi (10 dakika)

Açıklama: Öğrenciler bir daire oluşturarak, etik bir bakış açısıyla toprakla olan ilişkilerini keşfeden rehberli bir tartışmaya katılırlar.

Malzemeler:
- Şeffaf kaplarda az miktarda yerel toprak (öğrenci başına bir adet)
- Büyüteç (isteğe bağlı)
- Toprak Etiği Soru Kartları (EK 1)
- Yapışkan notlar

Kurulum talimatları:
Sandalyeleri daire şeklinde dizin. Toprak örneklerini ortaya yerleştirin. Soru kartlarını hazırlayın.

Adım adım süreç:
1. Her öğrenci bir toprak örneği alır ve bir dakika boyunca gözlemler. Merak Seti'nin multimedya kaynakları (video, ses, resimler) da kullanılabilir.
2. Öğretmen açılış sorusunu yöneltir: "Bu toprakla etik olarak ne tür bir ilişkimiz var?"
3. Öğrenciler soru kartlarını birbirlerine dolaştırır ve her biri birini yüksek sesle okur.
4. Her sorudan sonra kısa bir tartışma (öğrenci yanıtı başına 30 saniye)
5. Son olarak, öğrencilerden toprağa karşı etik duygularını tek bir kelimeyle ifade etmelerini isteyin.

Kayıt:
Öğrenciler etik açıdan verdikleri tek kelimelik cevabı yapışkan bir not kağıdına yazıyorlar.

Takip belgeleri:
Tahtaya "Toprak Etiği Kelime Bulutu" oluşturun.

Ders içeriği referansı:
Çevre etiği, ahlaki sorumluluk, çevre yönetimi kavramları

Etkinlik 2: Toprak ikilemi tiyatrosu (15 dakika)

Açıklama: Öğrenciler, toprak kullanımına ilişkin etik ikilemleri canlandıran kısa rol oyunları sergileyerek empati geliştirir ve farklı bakış açılarını anlarlar.

Malzemeler:
- Toprakla ilgili etik ikilemler ve ödünleşmeleri içeren senaryo kartları (EK 2)
- Basit aksesuarlar (şapkalar, tabelalar veya roller için isim etiketleri)
- Zamanlayıcı

Kurulum talimatları:
Sınıfı 4-5 kişilik gruplara ayırın. Her gruba farklı bir senaryo kartı ve atanmış roller (çiftçi, çevre bilimci, yerel topluluk üyesi, gelecek nesil temsilcisi vb.) verin.

Adım adım süreç:
1. Gruplara senaryo kartları verilir (okuma ve rol atama için 2 dakika).
2. Mini gösteriler için 5 dakika hazırlık süresi
3. Her grup 2 dakikalık etik ikilem sahnesini sergiler.
4. Her gösterinin ardından izleyiciler etik çözümler öneriyor.
5. Gruplar, sunulan en ikna edici etik argüman üzerine oy kullanır.

Kayıt:
Her grup, seçtikleri etik çözümü büyük bir kağıda yazar.

Takip belgeleri:
Sınıfın çeşitli yerlerinde etik çözümleri sergileyin.

Ders içeriği referansı:
Uygulamalı etik, paydaş bakış açıları, ahlaki muhakeme

Aktivite 3: Toprak Çözümleri Sözü Ağacı (12 dakika)

Açıklama: Öğrenciler, etik ilkelere dayalı olarak toprak koruması için belirli, olumlu eylemlere bağlılık sözü verdikleri ortak bir "Söz Ağacı" oluştururlar.

Malzemeler:
- Duvar/pano üzerinde büyük kağıt ağaç taslağı
- Renkli kağıt yapraklar (kesilmiş şekiller)
- İşaretleyiciler/kalemler
- Bant veya yapıştırıcı çubuklar

Kurulum talimatları:
Duvara büyük bir ağaç taslağı asın. Renkli kağıt yapraklar hazırlayın. Yazı malzemeleriyle istasyonlar kurun.

Adım adım süreç:
1. Öğrenciler, toprak koruma için alabilecekleri kişisel önlemler üzerine düşünürler (EK 3)
2. Her öğrenci bir kağıda ulaşılabilir, somut bir taahhüt yazar.
3. Öğrenciler verdikleri sözü bir partnerleriyle paylaşır ve etik gerekçelerini açıklarlar.
4. Öğrenciler ağaca yapraklar takarak görsel bir bağlılık sergisi oluştururlar.
5. Sınıf, ilham almak amacıyla seçilen yemin metinlerini yüksek sesle okur.

Kayıt:
Yapraklara yazılmış bireysel taahhütler

Takip belgeleri:
İleride başvurmak üzere tamamlanmış Bağış Ağacı'nın fotoğrafı.

Ders içeriği referansı: Kişisel etik, çevre eylemi, ahlaki bağlılık

Etkinlik 4: Toprak Koruyucuları üzerine düşünceler (8 dakika)

Açıklama: Öğrenciler, öğrendiklerini kişisel değerleri ve gelecekteki eylemleriyle ilişkilendiren yansıtıcı bir yazı alıştırması tamamlarlar.

Malzemeler:
- Yansıtma çalışma sayfaları
- Kalemler
- Hafif fon müziği (isteğe bağlı)

Kurulum talimatları:
Düşünme çalışma yapraklarını dağıtın. Işıkları biraz kısın ve sakinleştirici bir atmosfer yaratmak için hafif enstrümantal müzik çalın.

Adım adım süreç:
1. Öğrenciler rehberli yansıtma çalışma sayfasını tamamlarlar.
2. Ortakların önemli bir bilgiyi paylaşması
3. Dersin kapanış çemberi – her öğrenci "Toprak Koruyucuları" olarak nasıl hissettiğini anlatan tek bir kelime paylaşır.

Kayıt:
Tamamlanmış yansıtma çalışma sayfaları

Takip dokümantasyonu: Öğrenciler çalışma sayfalarını etik portföylerinde saklarlar.

Ders içeriği referansı: Ahlaki gelişim, kişisel sorumluluk, çevreye duyarlılık

---

DEĞERLENDİRME

Biçimlendirici değerlendirme:
- Tartışmalara ve rol oyunlarına katılımın gözlemlenmesi
- Faaliyetlerde sergilenen etik muhakeme kalitesi
- Ortak paylaşım oturumları sırasında akran geri bildirimi

Özetleyici değerlendirme:
- Toprak etiği konusundaki anlayışı gösteren yansıtma çalışma sayfası yanıtları.
- Kişisel taahhütlerin yaratıcılığı ve uygulanabilirliği
- Tartışmalarda etik terminoloji ve kavramların gösterimi

FARKLILAŞTIRMA STRATEJİLERİ

İleri düzey öğrenciler için:
- Toprak sorunlarını analiz etmek için ek etik çerçeveler (deontolojik, sonuççu, erdem etiği) sağlayın.
- Grup etkinliklerinde liderlik rollerini atayın.
- Çevre adaletiyle ilgili diğer konularla bağlantı kurulmasını teşvik edin.

Öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler için:
- Tartışmalar ve yazılı çalışmalar için cümle başlangıçları sağlayın.
- Toprağın önemini gösteren görsel materyaller sunun.
- Bazı etkinliklerde yazılı yanıt yerine sözlü yanıt verilmesine izin verilir.

Anadili eğitim dili olmayan öğrenciler için:

- Çevirileriyle birlikte temel kelime listesini sağlayın.
- İlk beyin fırtınası aşamasında anadil kullanımını teşvik edin.
- Destek almak için iki dil bilen akranlarınızla eşleşin.

GENİŞLETME FAALİYETLERİ

Anında uzatmalar:

- Tüm bilgileri bir araya getirerek "Toprak Etiği Şartı" adında bir ders oluşturun.
- Etik toprak işleme yöntemlerini teşvik eden posterler tasarlayın.
- Yerli halkların toprak yönetimi uygulamaları üzerine araştırma yapmak ve sunum yapmak.

Evde öğrenme:

- Aile üyeleriyle toprakla olan ilişkileri hakkında röportaj yapın.
- Bir hafta boyunca kişisel toprak koruma eylemlerinizi belgeleyin.
- Yerel bir politikacıya toprak koruma etiği hakkında bir mektup yazın.

<u>Sağlık ve güvenlik hususları:</u>

- Toprak örneklerinin güvenli ve kirlenmemiş kaynaklardan alındığından emin olun. Örneklerin koruma altındaki alanlardan alınmadığından ve arazi sahibinden izin aldığınızdan emin olun.
- Toprakla temas ettikten sonra el dezenfektanı kullanın.
- Toprak veya bitki materyallerine karşı herhangi bir alerjiniz olup olmadığını kontrol edin.
- Hareket aktiviteleri sırasında geçiş yollarının açık tutulmasını sağlayın.

TOPRAK ETİĞİ SORU KARTLARI

Öğretmenler için talimatlar: Bu kartları karton kağıda yazdırın ve kesin. 25-30 öğrenciden oluşan bir sınıf için 8-10 kart kullanın. Her kart, toprak hakkında etik tartışmayı teşvik edecek düşündürücü bir soru içermektedir.

KART 1
Gelecek nesiller için toprağı korumak ahlaki bir görevimiz mi?

Şunu düşünün: Henüz doğmamış çocuklara ne borçluyuz? Oluşumu binlerce yıl süren toprak kaynaklarını tüketmemiz adil mi?

KART 2
Toprağın da insanlar ve hayvanlar gibi hakları var mıdır?

Şunu düşünün: Bir şeyi haklara layık kılan nedir? Toprağa sadece yaşamla dolu olduğu için (yaşamın içsel değeri) ne ölçüde özen göstermeliyiz? Yoksa toprağa ortak bir değer olduğu için mi özen göstermeliyiz?

KART 3
Bugün aç insanları doyurmak için toprağa zarar veren yöntemlerle gıda üretmek etik midir?

Şunu düşünün: Acil insan ihtiyaçları ile uzun vadeli çevre korumasını nasıl dengeleyebiliriz?

KART 4
Toprak tahrip edildiğinde sorumluluk kimdedir: maden şirketinde mi, bireysel çiftçide mi, hükümette mi yoksa toplumun tamamında mı?

Şunu düşünün: Çevreye zarar verildiğinde ahlaki sorumluluk kime aittir?

KART 5
Zengin ülkelerin gıdalarını daha fakir ülkelerden ithal etmesi ve piyasa baskısının çoğu zaman adil olmayan çalışma koşulları ve daha düşük çevre standartlarına sahip yoğun, büyük ölçekli tarım sistemlerine yol açarak bu ülkelerin topraklarına zarar vermesi adil mi?

Şunları düşünün: Küresel adalet, çevresel sömürgecilik ve gıda sistemlerinde adil ticaret.

KART 6
Toprağı korumak için, sevdiğimiz veya ekonomik olarak karlı olsalar bile, toprağa zarar veren yiyeceklerden daha az tüketmeli miyiz? Sizce hangi yiyecekler toprağa ne şekilde zarar veriyor?

Şunu düşünün: Kişisel özgürlük mü, çevresel sorumluluk mu? Bireysel tercihler ne zaman çevresel etik ilkelerle yönlendirilmelidir?

KART 7
İnsanların eve ihtiyaç duyduğu bir dönemde verimli tarım arazilerine ev ve yol inşa etmek yanlış mı?

Şunu düşünün: Çatışan insan ihtiyaçları – barınma ve gıda üretimi. Arazi kullanımı konusunda etik seçimleri nasıl yaparız?

KART 8
Uzun vadeli etkilerini tam olarak anlamadığımız kimyasalları toprakta kullanma hakkımız var mı?

Şunları düşünün: Önlem ilkesi, bilimsel belirsizlik ve risk altında ahlaki karar verme.

KART 9
Zengin insanlar daha fazla kaynak tükettikleri için toprağı korumak adına daha fazla para ödemeli mi?

Şunları düşünün: Çevresel adalet, ekonomik eşitsizlik ve tüketim kalıplarına dayalı sorumluluk.

KART 10
Tohumları patentlemek ve çiftçilerin kendi topraklarında ne yetiştirebileceklerini kontrol etmek etik midir?

Şunları düşünün: Şirketlerin doğa üzerindeki kontrolü, çiftçi hakları ve biyolojik kaynaklara sahip olmanın etiği.

KART 11
Toprakta yaşayan solucanlara, bakterilere ve diğer canlılara ne borçluyuz?

Şunları düşünün: Toprak organizmalarının ahlaki statüsü, biyoçeşitlilik etiği ve görünmez yaşamla olan ilişkimiz.

KART 12
Okulların, geri dönüşüm eğitimi verdikleri gibi, toprak koruma eğitimi vermeleri zorunlu olmalı mı?

Şunları düşünün: Eğitim sorumluluğu, çevre bilinci ve vatandaşları çevresel zorluklara hazırlamak.

KART 13
Gıda üretiminin toprağa zarar verdiğini bildiğimiz halde, gıda israf etmek yanlış mı?

Şunları düşünün: Kişisel sorumluluk, atık etiği ve günlük tercihlerimizin gizli çevresel maliyetleri.

KART 14
Şehirde yaşayan insanların da, tarım arazilerine daha yakın yaşayan kırsal kesim insanlarıyla aynı toprak koruma sorumluluğu var mıdır?

Şunları düşünün: Coğrafi konum ve ahlaki sorumluluk, kentsel-kırsal bağlantılar ve çevresel vatandaşlık.

KART 15
Yapay toprak oluşturmak için teknolojiyi mi kullanmalıyız, yoksa doğal toprağı korumaya mı odaklanmalıyız?

Şunları düşünün: Teknolojiye karşı doğa, yeniliğe karşı koruma ve doğal sistemlerin değiştirilmesinin etiği.

KART 16
Toprağa zarar veren yöntemlerle yetiştirildiğini bildiğimiz ucuz yiyecekleri satın almak etik midir?

Şunları düşünün: Tüketici sorumluluğu, ekonomik baskılar ve satın alma kararlarının ahlaki boyutları.

KART 17
"Bugün ailemi doyurmam gerekiyor, 50 yıl sonraki toprak konusunda endişelenemem" diyen bir çiftçiye ne derdiniz?

Şunları düşünün: Kısa vadeli hayatta kalma ile uzun vadeli sürdürülebilirlik, zor ekonomik durumlara karşı empati ve pratik etik.

KART 18
Nesli teh endangered türleri koruyan yasalara benzer şekilde, toprağı koruyan uluslararası bir yasa olmalı mı?

Şunları düşünün: Küresel yönetişim, çevre hukuku ve toprağın yasal korumayı hak edip etmediği.

KART 19
Zengin ülkeler sanayileşme sürecinde kendi topraklarına zarar vermişken, yoksul ülkelerden kendi topraklarını korumalarını istemek adil mi?

Çevre koruma alanında tarihsel sorumluluk, küresel eşitlik ve adil yük paylaşımı konularını düşünün.

KART 20
Pahalı ve on yıllar sürse bile, hasar görmüş toprağı eski haline getirme konusunda etik bir yükümlülüğümüz var mı?

Şunları düşünün: Ahlaki onarım, çevresel restorasyon ve etik alanında uzun vadeli düşünme.

KARTLARIN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN KILAVUZU:

Tartışma ipuçları:
- Öğrencilerin ilk yanıtları için 30-45 saniye süre tanıyın.
- Öğrencileri gerekçelerini açıklamaya teşvik edin.
- "Bu görüşe katılmayan biri ne derdi acaba?" gibi ek sorular sorun.
- Yanıtları daha geniş etik ilkelerle (adalet, özen, haklar, sorumluluk) ilişkilendirin.

Uyarlama fikirleri:
- Daha küçük öğrenciler için: Daha basit kartları seçin (#1, #2, #6, #13)
- İleri düzey öğrenciler için: Karmaşık senaryolar için birden fazla kartı birleştirin.

- Tartışma formatı için: Yapılandırılmış argümanlar oluşturmak için karşıt kartları kullanın.

Kültürel duyarlılık:
- Tarım uygulamalarının bölgelere göre farklılık gösterdiğini unutmayın.
- Öğrencileri kendi kültürel geçmişlerinden edindikleri bilgileri paylaşmaya teşvik edin.
- Farklı tarım gelenekleri hakkında yargılayıcı bir dil kullanmaktan kaçının.

TOPRAK İKİLEMİ TİYATRO SENARYO KARTLARI

Öğretmenler için talimatlar: Bu senaryo kartlarını farklı renklerde kağıtlara yazdırın ve kesin. Her kart, atanmış rollerle birlikte eksiksiz bir senaryo içerir. 4-5 kişilik öğrenci grupları, bu etik ikilemleri ele alan 2 dakikalık sahneler canlandırır.

SENARYO KARTI 1: AÇ KÖY
Mekân: Doğu Avrupa'da gıda kıtlığıyla karşı karşıya olan küçük bir çiftçi köyü.

Sorun: Yoğun tarım nedeniyle köyün toprağı her geçen yıl daha az verimli hale geliyor, ancak insanlar şu anda aç ve acil gıda üretimine ihtiyaç duyuyorlar.

ROLLER:
- Köy muhtarı: İnsanları hemen beslemek istiyor, daha fazla gübre kullanılmasını öneriyor.
- Çevre bilimci: Yoğun tarımın toprağı kalıcı olarak yok edeceğine dair uyarıda bulundu.
- Yaşlı çiftçi: 40 yılı aşkın süredir toprak kalitesinin düştüğünü gördü, torunları için endişeleniyor.
- Genç anne: Aç çocukları var, bu yıl gıdaya ihtiyacı var, uzun vadeli çözümleri bekleyemez.
- Gelecek nesil temsilcisi: Hasar gören toprakları miras alacak olan henüz doğmamış çocuklar adına konuşur.

Temel soru: Köy, acil gıda ihtiyaçlarına mı yoksa uzun vadeli toprak sağlığına mı öncelik vermelidir?

SENARYO KARTI 2: GELİŞTİRME KARARI
Ortam: Bir alışveriş merkezi projesiyle ilgili belediye meclisi toplantısı.

İkilem: Büyük bir şirket, kasabanın en verimli tarım arazisine bir alışveriş merkezi inşa etmek istiyor ve bu da 500 iş imkanı ve vergi geliri vaat ediyor.

ROLLER:
- Belediye meclisi başkanı: İşsiz sakinler için ekonomik kalkınma ve iş imkanları istiyor.
- Yerel çiftçi: Verimli arazinin sahibi, paraya ihtiyacı var ama çiftçiliği seviyor.
- Çevre aktivisti: Verimli toprakların asla betonla kaplanmaması gerektiğini savunuyor.
- İşsiz işçi: Acilen işe ihtiyacı var, alışveriş merkezinin geliştirilmesini destekliyor.
- Okul öğrencisi: Kendi nesilleri için gıda güvenliği ve iklim değişikliği konusunda endişeli.

Temel soru: Ekonomik kalkınma, verimli tarım arazilerinin feda edilmesine değer mi?

SENARYO KARTI 3: KİMYASAL SEÇİM

Ortam: Mahsullerini tehdit eden bir haşere salgınıyla karşı karşıya kalan bir aile çiftliği.

İkilem: Yeni bir böcek ilacı bu yılki hasadı kurtaracak ancak toprak organizmalarına zarar verebilir ve yeraltı sularını kirletebilir.

ROLLER:
- Çiftlik sahibi: Böcek ilacı kullanımını da hesaba katarsak, mahsuller başarısız olursa mali yıkımla karşı karşıya kalacağını düşünüyor.
- Toprak bilimci: Kimyasalların topraktaki faydalı bakterilere ve solucanlara nasıl zarar verdiğini açıklıyor.
- Komşu: Su kirliliğinin ailelerinin sağlığını etkilemesinden endişe duyuyor.
- Tarım danışmanı: Kârlı ancak potansiyel olarak zararlı tarım yöntemlerini önerir.
- Organik çiftçi: Kimyasal içermeyen ve sonuç vermesi zaman alan alternatiflerle ilgili deneyimlerini paylaşıyor.

Temel soru: Çiftçiler, acil geçim kaynaklarını kurtarmak için toprağa zarar veren kimyasalları kullanmalı mı?

SENARYO KARTI 4: KÜRESEL GIDA TİCARETİ
Ortam: Uluslararası ticaret müzakereleri toplantısı

İkilem: Zengin bir Avrupa ülkesi, gelişmekte olan bir ülkeden ucuz gıda ithal etmek istiyor, ancak kullanılan tarım yöntemleri ihracatçı ülkenin toprağına zarar veriyor.

ROLLER:
- Avrupa Ticaret Temsilcisi: Tüketiciler için fiyatları düşük tutmak amacıyla ucuz gıda ithalatı istiyor.
- Gelişmekte olan ülke çiftçisi: Gelire ihtiyacı var ama tarım yöntemleri yerel toprağı tahrip ediyor.
- Çevre adaleti savunucusu: Zengin ülkelerin daha fakir ülkelerin kaynaklarını sömürdüğünü savunuyor.
- Avrupalı tüketici: Uygun fiyatlı gıda istiyor, çevresel maliyetleri anlamıyor.
- Uluslararası toprak uzmanı: Küresel ticaret modellerinin toprak bozulmasına nasıl katkıda bulunduğunu açıklıyor.

Temel soru: Zengin ülkelerin toprağa zarar veren yöntemlerle üretilen gıdaları ithal etmesi etik midir?

SENARYO KARTI 5: İKLİM ÇATIŞMASI
Ortam: İklim değişikliği çözümleri hakkında bir üniversite araştırma toplantısı.

İkilem: İklim değişikliği kötüleştikçe bilim insanları, mevcut toprağı korumaya mı yoksa yapay alternatifler geliştirmeye mi odaklanılması gerektiği konusunda tartışıyor.

ROLLER:
- Geleneksel ekolojist: Doğal toprağın korunmasının öncelik olması gerektiğine inanır.
- Teknoloji araştırmacısı: Yapay toprağın, doğal toprağın restorasyonundan daha hızlı bir şekilde insanları besleyebileceğini savunuyor.
- Yerli bilgi koruyucusu: Atalarından miras kalan geleneksel toprak bakım uygulamalarını paylaşıyor.
- İklim değişikliği mültecisi: Toprağın tahrip olduğu bölgelerden kaçan insanları temsil eder.

- Üniversite fonlama komitesi: Sınırlı araştırma bütçesini nereye yatıracağına karar vermelidir.

Temel soru: Doğal toprağı korumaya mı yoksa teknolojik alternatifler geliştirmeye mi yatırım yapmalıyız?

SENARYO KARTI 6: TOHUM TEKELİ
Mekân: Bir çiftçinin tohum saklama suçundan yargılandığı mahkeme salonu.

İkilem: Büyük bir şirket, bir çiftçinin kendi toprağında yetiştirdiği bitkilerden tohum saklayarak patentlerini ihlal ettiğini iddia ediyor.

ROLLER:
- Şirket avukatı: Şirketin tohum geliştirmeye yatırım yaptığını ve kârı hak ettiğini savunuyor.
- Küçük ölçekli çiftçi: Çiftçilerin her zaman topraklarından tohum saklama hakkına sahip olduğuna inanıyor.
- Hakim: Şirket hakları ile geleneksel tarım uygulamaları arasında karar vermek zorunda.
- Tüketici hakları savunucusu: Çiftçiler tohumları koruyamazsa gıda fiyatlarının yükseleceğinden endişeli.
- Tarım tarihçisi: Tohum saklamanın toprak adaptasyonu için ne kadar önemli olduğunu açıklıyor.

Temel soru: Toprakta ne yetişeceğini kontrol etme hakkı kimde – şirketlerde mi yoksa çiftçilerde mi?

SENARYO KARTI 7: ET İKİLEMİ
Ortam: Ailece yemek yerken diyetlerini değiştirme üzerine yapılan bir tartışma.

İkilem: Aile, hayvancılığın bitki yetiştiriciliğine göre çok daha fazla arazi kullandığını ve toprağa daha fazla zarar verdiğini öğrenir, ancak et yemeyi çok severler.

ROLLER:
- Çevre bilincine sahip genç: Ailesinin vejetaryen olmasını istiyor.
- Geleneksel büyükanne/büyükbaba: Etin sağlık ve kültür için vazgeçilmez olduğuna inanır.
- Çalışan ebeveyn: Aile yemeklerini değiştirmenin maliyeti ve zamanı konusunda endişeli.
- Yerel sığır yetiştiricisi: İyi yönetilen otlatmanın aslında toprağa fayda sağladığını savunuyor.
- Beslenme uzmanı: Farklı beslenme tercihlerinin sağlık üzerindeki etkilerini açıklar.

Temel soru: Ailelerin toprağı korumak için et tüketimini azaltma konusunda etik bir yükümlülüğü var mı?

SENARYO KARTI 8: KENT BAHÇESİ
Mekân: Şehir merkezinde, boş bir arsa hakkında yapılan bir mahalle toplantısı.

İkilem: Sakinler kirlenmiş kentsel toprak üzerinde bir topluluk bahçesi oluşturmak istiyorlar, ancak temizlik pahalı ve zaman alıcı.

ROLLER:
- Topluluk organizatörü: Düşük gelirli mahalle sakinleri için taze gıdaya erişim istiyor.

- Toprak iyileştirme uzmanı: Kirlenmiş toprağın tehlikelerini ve temizleme maliyetlerini açıklıyor.
- Belediye meclis üyesi: Çevre projeleri için sınırlı bütçesi var.
- Yerel bir veli: Çocuklarının yiyecek yetiştirmeyi öğrenmesini istiyor ancak toprak kirlenmesinden endişe ediyor.
- Çevre adaleti aktivisti: Yoksul mahallelerin de zengin bölgeler gibi temiz toprağı hak ettiğini savunuyor.

Temel soru: Topluluklar kirlenmiş toprağı kabul etmeli mi yoksa çevresel adalet için pahalı temizlik talep etmeli mi?

SENARYO KARTI 9: MİRAS BÖLÜNMESİ
Ortam: Bir çiftliğin miras yoluyla devralınmasıyla ilgili aile toplantısı.

İkilem: Kardeşler, sürdürülebilir tarıma (düşük kar) devam etmek mi yoksa yoğun tarım için arazi kiralamak mı (yüksek kar ama toprak tahribatı) konusunda karar vermek zorundalar.

ROLLER:
- En büyük kardeş: Anne ve babasının sürdürülebilir tarım mirasını yaşatmak istiyor.
- İş zekasına sahip kardeş: Çocuklarının eğitim masraflarını karşılamak için araziden elde edilecek paraya ihtiyacı var.
- Çevreci kardeş: Toprağın kâr amacı gütülmesinden bağımsız olarak korunması gerektiğine inanıyor.
- Yerel tarım danışmanı: Maksimum kar için yoğun tarım yapılmasını öneriyor.
- Aile dostu/avukat: Ailenin uzlaşma çözümü bulmasına yardımcı olmaya çalışır.

Temel soru: Aileler, arazi miras aldıklarında mali ihtiyaçlarına mı yoksa çevresel korumaya mı öncelik vermelidir?

SENARYO KARTI 10: OKUL ÖĞLE YEMEĞİ PROGRAMI
Ortam: Okul kantinindeki yemek programı hakkında yapılan bir okul yönetim kurulu toplantısı.

İkilem: Okul, toprağa zarar veren yöntemlerle yetiştirilen ucuz gıdalar satın alabilir veya toprağı koruyan ancak bütçeyi zorlayan pahalı organik gıdalar satın alabilir.

ROLLER:
- Okul müdürü: Sağlıklı yemekler sunmak istiyor ancak bütçesi sınırlı.
- Veli temsilcisi: Çocuk sağlığı için organik gıda talep ediyor.
- Okul yönetim kurulu saymanı: Diğer programlara yapılacak bütçe kesintilerinden endişeliyim.
- Öğrenci çevre kulübü lideri: Okulun toprak koruma konusunda örnek teşkil etmesini istiyor.
- Yerel organik çiftçi: Toprağa dost tarımın zorluklarını ve yüksek maliyetleri açıklıyor.

Temel soru: Okullar, diğer programlarda kesintiler yapılması gerekse bile, çevreye duyarlı gıdalara daha fazla para harcamalı mı?

SENARYO KARTLARI İÇİN ÖĞRETMEN KILAVUZU:

Performans ipuçları:
- Gruplara senaryolarını okumaları ve tartışmaları için 5 dakika süre verin.
- Öğrencileri karakterlerine gerçekten "dönüşmeye" teşvik edin.
- Öğrencilere mükemmel bir çözümün olmayabileceğini, etik ikilemlerin karmaşık olduğunu hatırlatın.
- Her gösterimden sonra izleyicilerden yaratıcı uzlaşma önerileri sunmalarını isteyin.

Her sahneden sonra tartışma soruları:
- Bu senaryoda hangi değerler çatışıyordu?
- Hangi karakterin argümanı daha ikna ediciydi ve neden?
- Bu ikilem, herkesin ihtiyaçlarını göz önünde bulunduracak şekilde nasıl çözülebilir?
- Bu durumda olsaydınız ne yapardınız?

Değerlendirme odağı:
- Öğrenciler birden fazla bakış açısını anladıklarını gösterirler.
- Öğrenciler söz konusu etik ilkeleri belirleyebilirler.
- Öğrenciler, çeşitli paydaşları dikkate alan, üzerinde düşünülmüş çözümler öneriyorlar.
- Öğrenciler farklı bakış açılarına empati gösteriyorlar.

Genişletme fikirleri:
- Öğrencilerden senaryolara alternatif sonlar yazmalarını isteyin.
- Yerel toprak sorunlarına dayalı yeni senaryolar oluşturun
- Benzer ikilemlerin gerçek dünyadaki örneklerini araştırın.
- Öğrencilerin performanslarına yanıt vermeleri için yerel çiftçileri veya çevre uzmanlarını davet edin.

TOPRAK ÇÖZÜMLERİ BAĞIŞ AĞACI: YÖNLENDİRİCİ SORULAR

Öğretmenler için yönergeler: Öğrencilerin toprak koruması için anlamlı, kişisel taahhütler geliştirmelerine yardımcı olmak için bu soruları kullanın. Öğrenciler kendilerine hitap eden soruları seçebilir veya kategoriler üzerinde sistematik olarak çalışabilirler.

KİŞİSEL YAŞAM TARZI SÖZLERİ

Yemek seçenekleri:
- Toprağı korumaya yardımcı olacak şekilde beslenme alışkanlıklarımda yapabileceğim bir değişiklik nedir?
- Günlük hayatımda gıda israfını nasıl azaltabilirim?
- Hangi yerel üretimli gıdaları daha sık tercih edebilirim?
- Yediğim yiyeceklerin nereden geldiği ve nasıl yetiştirildiği hakkında daha fazla bilgiyi nasıl edinebilirim?
- Toprak üzerindeki baskıyı azaltmak için her hafta deneyebileceğim etsiz bir yemek önerisi verebilir misiniz?

Tüketici kararları:
- Toprak sağlığına önem veren işletmeleri nasıl destekleyebilirim?
- Toprak dostu ürünler hakkında bilgi edinmek için alışveriş yaparken hangi soruları sorabilirim?
- Satın alımlarımda nicelik yerine niteliği nasıl tercih edebilirim?
- Çevreye yardımcı olmak için genel tüketimimi azaltmanın bir yolu nedir?
- Ürün satın almadan önce şirketlerin çevreye yönelik uygulamalarını nasıl araştırabilirim?

Ev ve bahçe:
- Ailemin bahçesinde veya balkonunda toprağı korumak için ne yapabilirim?
- Evde yemek artıklarını kompostlamaya nasıl başlayabilirim?
- Kimyasal gübreler veya böcek ilaçları yerine hangi doğal alternatifleri kullanabilirim?
- Solucanlar gibi toprakta yaşayan canlılar için nasıl yaşam alanı oluşturabilirim?
Evimden kaynaklanan kimyasal atık miktarını azaltmanın bir yolu nedir?

ÖĞRENME VE EĞİTİM TAAHHÜTLERİ

Bilgi oluşturma:
- Bu ay toprak hakkında öğrenmek istediğim yeni bir şey nedir?
- Toprak hakkında öğrendiklerimi ailemle veya arkadaşlarımla nasıl paylaşabilirim?
- Toprak hakkında hangi belgeseli, kitabı veya web sitesini inceleyeceğim?
- Toprak sağlığını okuduğum diğer konularla nasıl ilişkilendirebilirim?
- Hangi yerel toprak uzmanı veya çiftçiyle görüşebilirim veya onlardan bir şeyler öğrenebilirim?

Okul ve toplum:
- Okuluma veya gençlik grubuma toprak bilincini nasıl kazandırabilirim?
- Arkadaşlarımı toprak koruma çalışmalarına nasıl dahil edebilirim?
- Tanıdığım kişilerle toprak etiği hakkında nasıl konuşmaya başlayabilirim?
- Toprak hakkında başkaları için ne tür bir sunum veya proje hazırlayabilirim?
- Toprak koruma çalışmalarını önemsediğim diğer konularla nasıl ilişkilendirebilirim?

EYLEM VE SAVUNUCULUK TAAHHÜTLERİ

Doğrudan eylem:
- Topluluğumdaki toprağa yardımcı olmak için yapabileceğim uygulamalı bir etkinlik nedir?
- Yerel çevre temizleme veya iyileştirme projelerine nasıl katılabilirim?
- Hangi topluluk bahçesi veya kentsel tarım projesini destekleyebilirim?
- Toprağa zarar veren istilacı bitkilerin temizlenmesine nasıl yardımcı olabilirim?
- Bulunduğum bölgedeki erozyonu veya toprak hasarını azaltmanın bir yolu nedir?

Savunuculuk ve etki:
- Okulumu toprak dostu uygulamaları daha fazla benimsemeye nasıl teşvik edebilirim?
- Toprak koruma konusunda yerel bir politikacıya nasıl bir mektup yazabilirim?
- Toprak sorunları hakkında farkındalık yaratmak için sosyal medyayı nasıl kullanabilirim?
- Toprak koruma konusunda hangi dilekçe veya kampanyayı destekleyebilirim?
- Toprak sağlığını desteklemek için ailemin satın alma kararlarını nasıl etkileyebilirim?

YARATICI VE YENİLİKÇİ TAAHHÜTLER

Sanatsal ifade:
- Toprağı kutlamak için sanat, müzik veya yazıyı nasıl kullanabilirim?
- Toprağın neden önemli olduğunu başkalarına göstermek için ne tür yaratıcı bir proje yapabilirim?
- Bulunduğum bölgedeki toprağı fotoğraf veya sanat yoluyla nasıl belgeleyebilirim?
- Toprak koruma hakkında hangi öyküyü veya şiiri yazabilirim?
- İnsanların toprakla bağ kurmasına yardımcı olacak bir şey nasıl tasarlayabilirim?

İnovasyon ve problem çözme:
- Toprak koruması için hangi basit icat veya çözümü araştırabilir veya geliştirebilirim?
- Toprak sağlığını iyileştirmek için doğal yöntemlerle nasıl denemeler yapabilirim?
- İnsanların toprak dostu seçimler yapmasına yardımcı olabilecek hangi uygulama, web sitesi veya araç olabilir?
- Kompostlama veya toprak bakımı için daha iyi bir sistem nasıl tasarlayabilirim?
- Teknolojiyi toprak koruma yöntemleriyle nasıl birleştirebilirim?

İLİŞKİ VE TOPLUM SÖZLERİ

Aile bağları:
- Ailemi toprak koruma faaliyetlerine nasıl dahil edebilirim?
- Evde toprak etiği hakkında hangi konuşmayı başlatabilirim?
- Ailemin veya atalarımın toprakla olan ilişkisi hakkında nasıl bilgi edinebilirim?
- Bahçecilik veya çiftçilikle ilgili hangi aile geleneğini sürdürebilirim veya başlatabilirim?
- Ailemin daha genç üyelerine toprak hakkında nasıl bilgi verebilirim?

Topluluk oluşturma:
- Bulunduğum bölgedeki toprakla ilgilenen diğer insanlarla nasıl bağlantı kurabilirim?
- Toprak veya çevre koruma alanında faaliyet gösteren hangi grup veya kuruluşa katılabilirim?
- Arkadaşlarımla toprak odaklı bir etkinlik veya aktivite nasıl düzenleyebilirim?
- Komşularımın toprak dostu seçimler yapmalarına nasıl yardımcı olabilirim?
- Toprakla ilgilenen farklı gruplar arasında nasıl köprüler kurabilirim?

UZUN VADELİ TAAHHÜTLER

Geleceğe yönelik planlama:
- Toprağı profesyonel olarak korumama olanak sağlayacak hangi kariyer yolu bana uygun olabilir?
- Yaşlandıkça toprak korumanın benim için önemini korumasını nasıl sağlayabilirim?
- Daha iyi bir toprak yöneticisi olmak için hangi becerileri geliştirmek istiyorum?
- Gelecek neslin toprağa önem vermesini nasıl sağlayabilirim?
- Çevre koruma konusunda nasıl bir miras bırakmak istiyorum?

Sistemsel değişim:
- Yerel, ulusal veya küresel düzeylerde toprağı koruyan politikaları nasıl destekleyebilirim?
- Zararlı sistemleri değiştirmek için nasıl bir yol izleyebilirim?
- Toprağa dost yöntemler kullanan çiftçileri nasıl destekleyebilirim?
- Toprak sağlığını desteklemek için hangi ekonomik seçimleri yapabilirim?
- Okullarda toprak eğitimi konusunda nasıl savunuculuk yapabilirim?

YEMİN GELİŞTİRME İÇİN DÜŞÜNME SORULARI:

Kişisel bağlantı:
- Toprak koruma konusunda kişisel olarak bana en önemli gelen yön nedir?
- Toprağı toplamaya yardımcı olabilecek hangi becerilere veya kaynaklara zaten sahibim?
- Toprağa yardım etmemi engelleyebilecek engeller neler olabilir ve bunları nasıl aşabilirim?

- Toprağı korumak, sahip olduğum diğer değerlerle nasıl bağlantılı?

Gerçekçi hedef belirleme:
- Bu hafta atabileceğim küçük bir adım nedir?
- Ayda bir gibi düzenli olarak yapabileceğim bir şey nedir?
- Hangi mevsimlik aktivitelere katılabilirim?
- Taahhüdümü nasıl somut ve ölçülebilir hale getirebilirim?

Etki değerlendirmesi:
- Benim bireysel eylemim başkalarına nasıl ilham verebilir?
- Vereceğim sözün toplumumda ne gibi zincirleme etkileri olabilir?
- Verdiğim söz, toprağın hem kısa vadeli hem de uzun vadeli ihtiyaçlarını nasıl karşılıyor?
- Kişisel değişim ve kolektif eylemin hangi kombinasyonu mantıklı olur?

ÖRNEK YEMİN BAŞLANGIÇLARI (Daha fazla yapıya ihtiyaç duyan öğrenciler için):

- "Söz veriyorum ki..."
- "Her hafta..."
- "Öğrenmeye söz veriyorum..."
- "Paylaşacağım..."
- "Söz veriyorum..."
- "Bu ayın sonuna kadar..."
- "Şunları savunacağım..."
- "Azaltacağım..."
- "Destekleyeceğim..."
- "Ben yaratacağım..."

Öğrencileri şunlara teşvik edin:
- Taahhütleri somut ve uygulanabilir hale getirin.
- Gerçekten önem verdikleri bir şeyi seçin
- Hem bireysel hem de kolektif etkileri göz önünde bulundurun.
- Verdikleri sözün kişisel değerlerini nasıl yansıttığını düşünün.
- Başarabilecekleri konusunda gerçekçi olun.
- Uygun olduğunda bir zaman çizelgesi ekleyin.
- Başarılı olup olmadıklarını nasıl anlayacaklarını düşünün.

Öğretmen hatırlatması: Taahhütlerin emir verici veya suçluluk duygusu uyandırıcı olmaktan ziyade olumlu, çözüm odaklı ve kişisel olarak anlamlı olması gerektiğini vurgulayın.

ETİK TOPRAK KORUYUCULARININ DÜŞÜNME ÇALIŞMA SAYFASI

BÖLÜM 1: TOPRAKLA BAĞLANTI KURMA

1. Dersin başında toprak hakkında ne düşünüyordunuz? Birini daire içine alın ve açıklayın:

Kayıtsız – Meraklı – Endişeli – Bağlı – Diğer: _____

Duygularınızı açıklayın:
_____
_____

2. Bugünkü derste toprakla ilgili sizi şaşırtan bir şey nedir?
_____
_____

3. Bu cümleyi tamamlayın: "Toprak önemlidir çünkü..."
_____
_____
_____

BÖLÜM 2: ETİK DÜŞÜNME

4. Toprakla "etik bir ilişkiye" sahip olmak ne anlama gelir?
_____
_____
_____

5. Rol yapma etkinliklerinden hangi karakterin bakış açısını size daha inandırıcı geldi? Neden?

Karakter: _____

Onların bakış açısının ikna edici olmasının nedenleri:
_____
_____
_____

6. Sizce toprağa nasıl davranmamız gerektiğine yön vermesi gereken etik bir ilke (adalet, sorumluluk veya özen gibi) nedir?

Prensip: _____

Toprakla ilgili uygulaması:
_____
_____

BÖLÜM 3: KİŞİSEL SORUMLULUK

7. Toprağa karşı kişisel sorumluluk hakkındaki mevcut duygularınızı en iyi açıklayan ifadeyi daire içine alın:

a) Bireylerin çok fazla fark yaratabileceğini düşünmüyorum.
b) Yardım etmek istiyorum ama nasıl yapacağımı bilmiyorum.
c) Kendimi sorumlu hissediyorum, ama bu çok bunaltıcı görünüyor.
d) Harekete geçmek için motive hissediyorum.
e) Günlük hayatımda zaten toprağı korumaya çalışıyorum.

Seçiminizi açıklayın:
_____
_____

8. Toprağı korumanızı engelleyebilecek bir engel nedir? Bunu nasıl aşabilirsiniz?

Engel: _____

Bunun üstesinden nasıl gelinir:
_____
_____

9. Günlük tercihlerinizin toprak üzerinde (olumlu veya olumsuz) halihazırda yarattığı bir etki nedir?
_____
_____

BÖLÜM 4: GELECEĞE BAKIŞ

10. Toprak Çözümleri Ağacı için verdiğiniz söz şuydu:
_____
_____

Bu özel taahhüdü neden seçtiniz?
_____
_____

11. Verdiğiniz sözü tutmayı nasıl hatırlayacaksınız?
_____
_____

12. Başkalarını toprağa önem vermeye teşvik etmenin bir yolu nedir?
_____
_____

BÖLÜM 5: DAHA DERİNLEMESİNE DÜŞÜNCELER

13. Gelecek nesillerin toprağa yaklaşımımızı nasıl değerlendireceğini düşünüyorsunuz? Neslinizin çabaları hakkında onların neleri bilmesini isterdiniz?
_____
_____
_____
_____

14. Toprak konuşabilseydi, sizce insanlara ne derdi?
_____
_____
_____

15. Bu cümleyi tamamlayın: "Toprak koruyucusu olmak demek..."
_____
_____
_____

BÖLÜM 6: BAĞLANTILAR

16. Toprağa önem vermek, önem verdiğiniz diğer değerler veya konularla nasıl bağlantılıdır?
_____
_____
_____

17. Bugünkü dersten sonra toprak etiğiyle ilgili hâlâ aklınızda kalan bir soru nedir?
_____
_____

18. Bu ders süresince toprakla olan ilişkiniz nasıl değişti?

Önce: _____

Sonrasında: _____

Bu değişikliğe ne sebep oldu:
_____
_____

BÖLÜM 7: SON DEĞERLENDİRME

19. "Toprak koruyucusu" olmanın sizin için ne anlama geldiğini çizin veya yazın:

[Çizim/yazı için büyük boş kutu]

20. Şu anda toprak hakkında ne hissettiğinizi anlatan tek bir kelime:

SÖZÜM: _____

Bu kelime neden bu kadar önemli:
_____
_____

ÖĞRETMEN NOTLARI:

Değerlendirme odağı:
- Etik muhakeme ve kişisel bağa dair kanıtlar arayın.
- Öğrencilerin bireysel eylemlerini daha geniş bir etkiyle ilişkilendirme yeteneklerini not edin.
- Çevreye yönelik vatandaşlık kavramlarının gelişimini gözlemlemek
- Toprak sorunlarına ilişkin birden fazla bakış açısının anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol edin.

Sonraki seçenekler:
- Yanıtları gelecekteki dersleri planlamak için kullanın.
- Sınıf tartışmasını teşvik etmek için anonim alıntılar paylaşın.
- Sınıfın ortak temalarını özetleyen bir metin oluşturun.
- Portföy değerlendirmesine veya devam eden projelere bağlanın

Zaman kazandıran ipuçları:
- Öğrenciler 1-3. bölümleri ana ders sırasında tamamlayabilirler.

- 4-7. bölümler sessiz düşünme zamanı olarak oldukça uygundur.
- Ödev tamamlama amacıyla uyarlanabilir.
- Kolay saklama için öğrencilerin ödevlerini dijital olarak tamamlamalarını düşünün.

TOPRAK ANALİZİ İÇİN ETİK ÇERÇEVELER
Öğretmen Bilgi Formu

İleri düzey öğrenciler veya ek etkinlikler için kullanım içindir.

GENEL BAKIŞ

Bu üç temel etik çerçeve, toprakla ilgili ahlaki ikilemleri analiz etmek için farklı bakış açıları sunar. Her çerçeve farklı sorular sorar ve aynı durum hakkında farklı sonuçlara yol açabilir. Bu yaklaşımları anlamak, öğrencilerin çevre sorunları hakkında daha gelişmiş etik muhakeme geliştirmelerine yardımcı olur.

---

1. DEONTOLOJİK ETİK (GÖREV TEMELLİ)

Temel ilke:
Eylemler, sonuçlarından bağımsız olarak, ahlaki kurallara veya görevlere uyup uymamalarına göre doğru veya yanlış olarak değerlendirilir.

Temel soru:
"Toprağa karşı görevimiz nedir?"

Toprak sorunlarına uygulanır:
- Gelecek nesillere karşı sorumluluk: Henüz doğmamış olanlar için toprağı korumak mutlak bir yükümlülüğümüzdür.
- Koruma görevi: İnsanların doğal dünyaya özen gösterme konusunda ahlaki bir görevi vardır.
- Adalet görevi: Verimli topraklara erişim konusunda herkese adil davranmalıyız.
- Doğruluk görevi: Toprak bozulması ve nedenleri konusunda dürüst olmalıyız.

Örnek analiz:
Senaryo: Bir çiftçi, bu yılki mahsulü kurtarmak için kimyasal madde kullanmak veya toprak sağlığını korumak arasında seçim yapmak zorunda.

Deontolojik yaklaşım: "Eğer gelecek nesiller için toprağı koruma görevimiz varsa, o zaman anlık faydalarına bakılmaksızın zararlı kimyasallar kullanmak yanlıştır. Görevimiz, herkesin uymasını isteyebileceğimiz ilkelere göre hareket etmektir."

Öğrenci tartışma soruları:
- Parçalanamayan toprağa karşı ne gibi sorumluluklarımız var?
- Bu yükümlülükler her yerde, herkese eşit şekilde uygulanmalı mıdır?
- Görevlerimiz çatıştığında (insanları beslemek mi yoksa toprağı korumak mı) nasıl karar veriyoruz?

Önemli filozoflar: Immanuel Kant, W. D. Ross

---

2. SONUÇ ODAKLI ETİK

Temel ilke:
Eylemler, yalnızca sonuçlarına veya etkilerine göre doğru veya yanlış olarak değerlendirilir.

Temel soru:
"Hangi toprak koruma yöntemleri en iyi genel sonuçları verecektir?"

Toprak sorunlarına uygulanır:
- En büyük fayda: En fazla sayıda insan için toprağı koruyan eylemler ahlaki açıdan doğrudur.
- Maliyet-fayda analizi: Faydaları en üst düzeye çıkarırken zararları en aza indiren toprak politikaları seçmeliyiz.
- Faydacı hesaplama: Doğru seçim, genel olarak en fazla mutluluğu/refahı sağlar.
- Uzun vadeliye karşı kısa vadeli: Acil ihtiyaçları gelecekteki sonuçlarla karşılaştırmalıyız.

Örnek analiz:
Senaryo: Bir hükümet, yoğun tarımı (acil gıda güvenliği) veya sürdürülebilir tarımı (uzun vadeli toprak sağlığı) desteklemek arasında seçim yapmak zorundadır.

Sonuççu yaklaşım: "Hangi seçeneğin zaman içinde en çok insan için en iyi sonuçları ürettiğini hesaplamalıyız. Eğer sürdürülebilir tarım 50 yıl içinde kıtlığı önlüyorsa, şu anki kısa vadeli gıda kıtlığına katlanmaya değer olabilir."

Öğrenci tartışma soruları:
- Farklı türdeki sonuçları nasıl ölçer ve karşılaştırırız?
- Önceliğimiz acil insan ihtiyaçları mı yoksa uzun vadeli çevre sağlığı mı?
- Öngöremediğimiz sonuçları nasıl hesaba katacağız?

Önemli filozoflar: Jeremy Bentham, John Stuart Mill, Peter Singer

---

3. ERDEM ETİĞİ (KARAKTER TEMELLİ)

Temel ilke:
Eylemler, iyi karakter özelliklerini (erdemleri) mi yoksa kötü karakter özelliklerini (kusurları) mi yansıttıklarına göre doğru veya yanlış olarak değerlendirilir.

Temel soru:
"Toprağa karşı nasıl bir insan olmalıyım?"

Toprak sorunlarına uygulanır:
- Ölçülülük erdemi: Kaynak kullanımında ılımlılık, aşırı tüketimden kaçınma.
- İhtiyat erdemi: Toprak yönetimiyle ilgili kararlar alırken gösterilen bilgelik.
- Adalet erdemi: Toprak kaynaklarının paylaşımı ve korunmasında adalet.
- Merhamet erdemi: Toprak yaşamına ve gelecek nesillere özen göstermek.
- Cesaret erdemi: Zor olsa bile toprak koruma için ayağa kalkmak.

Örnek analiz:
Senaryo: Bir tüketici, ucuz (muhtemelen zararlı yöntemlerle üretilmiş) gıda ile pahalı organik gıda arasında seçim yapmak zorundadır.

Erdem etiği yaklaşımı: "Erdemli bir kişi ölçülü (israf etmeyen), ihtiyatlı (uzun vadeli etkileri göz önünde bulunduran) ve adil (adil tarım uygulamalarını destekleyen) olur. Doğru seçim, geliştirmek istediğimiz karakter özelliklerini yansıtır."

Öğrenci tartışma soruları:
- Toprakla olan ilişkimize hangi karakter özellikleri rehberlik etmeli?
- Toprağa özen göstermek, daha iyi insanlar olmamıza nasıl yardımcı olabilir?
- "Erdemli bir toprak koruyucusu" nasıl görünürdü?

Önemli filozoflar: Aristoteles, Alasdair MacIntyre, Rosalind Hursthouse

---

ÇERÇEVELERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Toprak ikilemi örneği: Bir şehir, verimli tarım arazilerine uygun fiyatlı konutlar inşa etmeli mi?

Çerçeve	Odak	Temel Soru	Muhtemel Sonuç
Deontolojik	Ahlaki görevler	"Tarım arazilerini korumak bizim görevimiz midir?"	Muhtemelen kalkınmaya karşı çıkıyor (toprağı koruma görevi nedeniyle).
Sonuççu	Sonuçlar	"Hangi seçenek genel olarak en iyi sonuçları verir?"	Fayda ve zararların hesaplanmasına bağlıdır.
Erdem Etiği	Karakter	"Erdemli bir toplum ne yapardı?"	Dengeli ve akıllıca karar alma sürecine odaklanın.

ÖĞRETİM STRATEJİLERİ

İleri düzey öğrenciler için:
1. Çerçeve rotasyonu: Öğrencilerden aynı toprak senaryosunu üç farklı çerçeve kullanarak analiz etmelerini isteyin.
2. Tartışma formatı: Farklı takımlara farklı çerçeveler atayın.
3. Vaka incelemesi analizi: Çerçeveleri gerçek dünyadaki toprak tartışmalarına uygulayın.
4. Felsefi diyalog: Öğrenciler, toprak sorunları üzerine tartışan filozoflar rolünü canlandırırlar.

Tartışma kolaylaştırma:
- Karmaşıklığı kabul edin: Bu çerçeveler genellikle farklı sonuçlara yol açar.
- Sentezi teşvik edin: Öğrenciler birden fazla çerçeveden elde ettikleri bilgileri birleştirebilirler.
- Gerçek dünya uygulaması: Öğrencilerin bu çerçevelerin gerçek politika tartışmalarında nasıl ortaya çıktığını görmelerine yardımcı olun.
- Kişisel değerlendirme: Hangi çerçeve her öğrencinin değerleriyle en çok örtüşüyor?

Değerlendirme soruları:
- Her bir çerçeve bu toprak ikilemine nasıl yaklaşır?
- Her yaklaşımın güçlü ve zayıf yönleri nelerdir?
- Çevre sorunları için hangi çerçeveyi en ikna edici buluyorsunuz? Neden?
- Çerçeveleri birleştirmek, toprak koruma konusunda daha iyi kararlar alınmasına nasıl yol açabilir?

ÖĞRENCİLER ARASINDA SIK GÖRÜLEN YANLIŞ ANLAYIŞLAR

Deontolojik etik hakkında:
- Yanlış Anlama: "Kurallar her zaman katıdır ve çiğnenemez."
- Gerçeklik: Kurallar karmaşık olabilir ve belirli durumlarda yorumlanmayı gerektirebilir.

Sonuççu etik hakkında:
- Yanlış Anlama: "İyi sonuç veriyorsa her şey iyidir."
- Gerçeklik: Sonuçlar dikkatlice hesaplanmalı ve adil bir şekilde dağıtılmalıdır.

Erdem etiği hakkında:
- Yanlış Anlama: "Önemli olan sadece iyi bir insan olmak"
- Gerçek şu ki: Erdemler, geliştirilmeyi ve pratik yapılmasını gerektiren belirli karakter özellikleridir.

GENİŞLETME FAALİYETLERİ

Araştırma projeleri:
Öğrenciler, farklı etik çerçevelerin çevre politikasına nasıl uygulandığını araştırıyorlar.
Yerli halkların toprağa yönelik etik yaklaşımlarını Batı felsefi çerçeveleriyle karşılaştırın.
Mevcut toprak koruma yasalarını farklı etik açılardan analiz edin.

Yaratıcı uygulamalar:
Öğrenciler toprakla ilgili tercihler için "etik karar ağaçları" oluşturuyorlar.
Farklı etik çerçevelere hitap eden tasarım kampanyaları oluşturun.
Farklı etik argümanlar kullanarak politikacılara mektuplar yazın.

Disiplinler arası bağlantılar:
Tarihçe: Farklı toplumlar bu etik ilkeleri arazi kullanımına nasıl uygulamıştır?
Bilim: Bilimsel gerçekler etik çerçevelerle nasıl etkileşim halindedir?
Ekonomi: Ekonomik teoriler bu etik yaklaşımlarla nasıl ilişkilidir?

ÖĞRETMEN YANSIMA SORULARI

- Çevre sorunları için kişisel olarak en ikna edici bulduğum çerçeve hangisi?
- Öğrencilerin ilk tercihlerine uymayan çerçevelerin değerini görmelerine nasıl yardımcı olabilirim?
- Bu etik analiz, yerel bölgemizdeki hangi gerçek dünya toprak sorunlarından fayda sağlayabilir?
- Öğrencileri çevreyle ilgili karar alma süreçlerinde kendi etik çerçevelerini geliştirmeye nasıl teşvik edebilirim?

Unutmayın: Amaç "doğru" çerçeveyi bulmak değil, öğrencilerin yaşamları boyunca karmaşık çevresel zorluklara uygulayabilecekleri gelişmiş etik muhakeme becerileri geliştirmelerine yardımcı olmaktır.